

GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ SỐ 08

PHẦN	CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Số chữ trong mỗi dòng thơ là 7 chữ (thất ngôn) là dấu hiệu để xác định là thể thơ thất ngôn (bảy chữ) .	0,5
	2	Bài thơ đã miêu tả niềm vui và ước vọng của những nhóm người sau: - Trẻ em ("<i>cô em bé</i>") : Niềm vui hồn nhiên, trong sáng khi được mặc áo mới, vui đùa trong không khí mùa xuân. - Thiếu nữ ("<i>thục nữ</i>") : Vẻ đẹp xuân thì, căng tràn sức sống và khát vọng về tình yêu đôi lứa. - Nhóm tri thức trẻ ("<i>thư sinh</i>") : Ước vọng về công danh, sự nghiệp, đỗ đạt làm quan để giúp đời. - Nhóm cụ ông ("<i>ông già</i>") : Sự an nhàn, thư thái, tìm đến niềm vui tao nhã qua rượu đào và thơ phú. - Nhóm cụ bà ("<i>những bà</i>") : Vẻ đẹp hiền từ, phúc hậu, lòng thành kính hướng về cõi thiêng liêng, chuẩn bị đi lễ chùa.	0,5
	3	- Biện pháp tu từ: So sánh ("<i>Lòng tôi</i>" - "<i>cánh hoa tiên ấy</i>"). - Tác dụng: + Về nghệ thuật: Làm cho câu thơ trở nên giàu hình ảnh, gợi cảm, tăng tính trữ tình và nhạc điệu. Biện pháp so sánh đã cụ thể hóa một khái niệm trừu tượng ("<i>lòng tôi</i>") bằng một hình ảnh đẹp đẽ, nên thơ ("<i>cánh hoa tiên</i>"). + Về nội dung: Biện pháp so sánh cho thấy niềm vui trong trẻo, thanh cao, tinh khiết, thoát tục. Nó diễn tả trạng thái thăng hoa của tâm hồn thi sĩ khi hòa mình vào vẻ đẹp của mùa xuân.	1,0

		+ Về tình cảm, thái độ: Thể hiện niềm vui sướng, say mê đến tột cùng của nhà thơ trước mùa xuân. Đồng thời, nó cho thấy sự trân trọng, nâng niu vẻ đẹp của thiên nhiên và của chính tâm hồn mình, cùng khát vọng muốn lưu giữ khoảnh khắc ấy vĩnh viễn qua thơ ca.	
	4	Đời sống tinh thần của nhân dân trong bức tranh mùa xuân của Nguyễn Bính được khắc họa vô cùng phong phú, hài hòa và sâu sắc: - Một đời sống tinh thần lành mạnh, vui tươi, hướng về những giá trị tốt đẹp: từ niềm vui giản dị của con trẻ, khát vọng tình yêu, công danh của tuổi trẻ cho đến sự an nhiên, thành kính của người già. - Đời sống ấy có sự gắn kết chặt chẽ với những giá trị truyền thống của dân tộc: sum họp gia đình, lễ chùa, làm thơ, uống rượu... - Một đời sống giàu ước mơ và hy vọng, mỗi lứa tuổi đều có những mong ước riêng, tạo nên một bức tranh xã hội tràn đầy sức sống và niềm tin vào tương lai.	1,0
	5	- Khái quát: Bài thơ khắc họa không khí mùa xuân rộn ràng, từ em bé, cô gái, chàng trai đến người già, ai cũng hân hoan, sum vầy trong niềm vui năm mới. Không chỉ là bức tranh Tết cổ truyền, bài thơ còn gợi lên niềm hạnh phúc giản dị khi mọi người được đoàn tụ bên nhau. - Bài học: Trong cuộc sống hiện đại, mỗi người cần biết trân trọng thời gian đoàn tụ bên gia đình, dù bận rộn đến đâu cũng nên dành thời gian để trở về, quan tâm, lắng nghe và sẻ chia cùng người thân. Cần nhận thức rằng gia đình là điểm tựa tinh thần vững chắc, là nơi nuôi dưỡng tình yêu thương và năng lượng sống. - Lí giải: Vì giữa guồng quay nhanh và áp lực của xã hội hiện nay, nhiều người dễ quên mất giá trị của những phút giây sum họp. Chỉ khi trở về bên gia đình, con người mới thật sự được nghỉ ngơi, được là chính mình.	1,0
II		VIẾT	6,0

1	Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích bức tranh mùa xuân của Nguyễn Bính trong đoạn trích phần Đọc hiểu.	2,0
	<i>a. Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nghị luận:</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách: diễn dịch, quy nạp, phối hợp,...	0,25
	<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i> Bức tranh mùa xuân của Nguyễn Bính.	0,25
	<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: + Không gian và thời gian: mùa xuân hiện lên trong không khí rộn ràng, tràn đầy ánh sáng, sắc màu và âm thanh (“ <i>Đây cả mùa xuân đã đến rồi</i> ”, “ <i>Pháo nổ đâu đây, khói ngợp trời</i> ”). + Hình ảnh con người: - Các cô gái trẻ đẹp, hồn nhiên, nhí nhảnh, như những bông hoa xuân đang độ nở (“<i>Đôi má hồng lên, nhí nhảnh cười</i>”, “<i>Từng hàng thực nữ dậy thì xuân</i>”). - Những chàng trai thư sinh mang trong mình hoài bão và ước mơ lập công danh (“<i>Lên kinh thi đỗ làm quan trạng</i>”). - Cảnh sinh hoạt của người già, trẻ em trong không khí đoàn viên, đầm ấm, thể hiện niềm hạnh phúc sum vầy. + Nghệ thuật: giọng thơ nhẹ nhàng, trong sáng; ngôn ngữ bình dị, giàu nhạc điệu; hình ảnh tươi tắn, mang đậm phong vị dân gian; sử dụng nhiều từ gợi cảm và gợi hình tạo nên không khí vui tươi, ấm áp. Kết luận: Sự hòa quyện này tạo nên một bức tranh xuân vừa gần gũi, thân thuộc, vừa có chiều sâu, thể hiện tài	1,0

	năng của Nguyễn Bính trong việc kế thừa và đổi mới thơ ca dân tộc. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 1,0 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 0,5 điểm – 0,75 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm.	
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,25
	e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
2	Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nói “Văn hóa nghệ thuật cũng là một mặt trận. Anh chị em là chiến sĩ trên mặt trận ấy”. Bằng một bài văn (khoảng 400 chữ), hãy trình bày suy nghĩ của em về giá trị của những truyền thống văn hóa trong xã hội hiện nay.	4,0
	a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận. Mở bài giới thiệu vấn đề nghị luận, thân bài triển khai vấn đề nghị luận, kết bài khái quát lại vấn đề.	0,5
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận. Giá trị của những truyền thống văn hóa trong xã hội hiện nay.	0,25
	c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: Mở bài: Dẫn dắt từ câu nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh và	2,5

	bức tranh văn hóa trong thơ Nguyễn Bính để nêu vấn đề: <i>Vai trò và giá trị của truyền thống văn hóa trong đời sống hiện đại.</i> Thân bài: (1) Giải thích: - Truyền thống văn hóa: Là những giá trị vật chất và tinh thần (phong tục, tín ngưỡng, nghệ thuật, đạo đức...) được hình thành, đúc kết và lưu truyền qua nhiều thế hệ, tạo nên bản sắc của một dân tộc. (2) Bàn luận về giá trị: - Là nền tảng, cội rễ của dân tộc: Văn hóa là yếu tố phân biệt dân tộc này với dân tộc khác, tạo nên bản sắc riêng. Trong bối cảnh hội nhập, giữ gìn văn hóa truyền thống chính là cách để "hòa nhập chứ không hòa tan". - Là nguồn sức mạnh tinh thần: Các giá trị như lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết, lòng nhân ái... được nuôi dưỡng từ văn hóa, trở thành động lực để dân tộc vượt qua mọi khó khăn, thử thách. - Định hướng đạo đức, lối sống: Các chuẩn mực văn hóa (sự hiếu thảo, kính trên nhường dưới...) góp phần xây dựng một xã hội ổn định, nhân văn. - Là nguồn tài nguyên để phát triển: Nhiều giá trị văn hóa có thể trở thành sản phẩm du lịch, kinh tế độc đáo, góp phần phát triển đất nước. (3) Phản đề, mở rộng: Cần phân biệt giữa truyền thống tốt đẹp và hủ tục lạc hậu. Bảo tồn văn hóa không có nghĩa là giữ lại tất cả một cách máy móc, mà cần có sự "gạn đục khơi trong", phát huy những giá trị phù hợp và loại bỏ những yếu tố tiêu cực. Phê phán thái độ xem nhẹ, lãng quên văn hóa dân tộc của một bộ phận giới trẻ. (4) Bài học nhận thức và hành động: - Nhận thức: Mỗi bạn trẻ cần hiểu rằng, văn hóa truyền thống không phải là những gì cũ kỹ, lạc hậu mà chính là "hồn cốt", là sức sống của dân tộc. Cần nhận thức rõ vai trò của mình là một "chiến sĩ" trên mặt trận văn hóa, có trách nhiệm tiếp nối và bảo vệ di sản của cha ông.	
--	--	--

	- Hành động: Cần chủ động học hỏi, tìm hiểu lịch sử và các giá trị văn hóa của quê hương, đất nước, để từ đó, thế hệ trẻ có thể thực hành và lan tỏa truyền thống, phong tục, tập quán nhằm quảng bá văn hóa Việt Nam. Quan trọng, thế hệ trẻ cần tích cực phê phán và đấu tranh với những hành vi làm sai lệch, bôi nhọ các giá trị văn hóa dân tộc. Kết bài: Khẳng định lại vai trò sống còn của văn hóa truyền thống. Mỗi người, đặc biệt là thế hệ trẻ, cần phải là một “chiến sĩ” trên mặt trận văn hóa, có trách nhiệm học hỏi, giữ gìn và phát huy bản sắc dân tộc, góp phần xây dựng một Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,5 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 2,0 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,5 điểm.	
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0,25
	e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng, cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.	0,5
ĐIỂM TOÀN BÀI THI: I + II = 10 điểm		